

lectio 14 (Stathis Papakonstantinou)

Actiacum: αιτιατ. ενικ. γε'ν. ουδ. του επιθ. Actiacus -a -um β' κλ.: του Ακτίου, Ακτιακός.
Parmensis: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. του επιθ. Parmensis -is -e γ' κλ.: από την Πάρμα
Athenas: αιτιατ. πληθ. του ουσ. Athenae -arum, θηλ. α': Αθήνα. Το ουσ. δε σχηματίζει ενικό αριθμό.
confugit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. του ρημ. confugio, confugi, -, confugSre 3*: καταφεύγω
vix: επίρρ.: μόλις, πριν καλά καλά
sollicitum: αιτιατ. ενικ. γεν. αρσ. του επιθ. sollicitus -a -um β κλ.: ταραγμένος
somno: δοτ. ενικ. του ουσ. somnus -i, αρσ. β : ύπνος
dederat: γ' ενικ. οριστ. υπερσυντ. ενεργ. φων. του ρήμ. dō, dēdi, datum, dāre 1: δίνω
cum: χρον. σύνδ., αντίστροφος cum: όταν
repente: επίρρ.: ξαφνικά
apparuit: γ' ενικ. οριστ. παρακ του ρημ. appareo, apparui, apparitum, apparēre 2: εμφανίζομαι
species: ονομ. ενικ. του ουσ. species -ei, θηλ. ε': θέαμα, μορφή
horrenda: ονομ. ενικ. γεν. θηλ. του γερονδιακού horrendus -a -um του ρήμ. horreo 2: φρίττω
existimavit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρήμ. existimo, -avi, -atum, -āre 1: νομίζω
venire: απαρέμφ. ενεργ. ενεστ. του ρήμ. venio, veni, ventum, venire 4: έρχομαι
hominem: αιτιατ. ενικ. του ουσ. homo -inis, αρσ. (εδώ) γ': άνθρωπος
ingentis: γεν. ενικ. γεν. θηλ. του επιθ. ingens -entis γ κλ.: τεράστιος, φοβερός, πελώριος
magnitudinis: γεν. ενικ. του ουσ. magnitudo -dinis, θηλ. γ': μέγεθος
facie: αφαιρ. ενικ. του ουσ. facies -ei, θηλ. ε': πρόσωπο
squalidā: αφαιρ. ενικ. γεν. θηλ. του επιθ. squalidus -a -um β κλ.: βρώμικος
similem: αιτιατ. ενικ. γεν. αρσ. του επιθ. similis -is -e γ' κλ.: όμοιος
effigiei: δοτ. ενικ. του ουσ. effigies -ei, θηλ. ε': εικόνα, μορφή, είδωλο
mortui: γεν. ενικ. του ουσ. mortuus -i, αρσ. β': νεκρός
simul: χρον. σύνδ.: μόλις
aspexit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρήμ. aspicio, aspexi, aspectum, aspiciēre 3*: κοιτάζω
timorem: αιτιατ. ενικ. του ουσ. timor -oris, αρσ. γ': φόβος
concepit: γ' ενικ. οριστ. παρακ του ρήμ. concipio, -cepi, -ceptum, -cipēre 3*: συλλαμβάνω, πιάνω
audire: απαρέμφ. ενεργ. ενεστ. του ρήμ. audio, -dīvi (-ii), -itum, -ire 4: ακούω, πληροφορούμαι
cupivit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρήμ. cupio, cupivi (-ii), cupitum, cupere 3*: επιθυμώ
respondit: γ' ενικ. οριστ. παρακ του ρήμ. respondeo, respondi, responsum, respondēre 2: απαντώ
ille: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. της δεικτ. αντωνυμ. ille, illa, illud: εκείνος -η -ο
Orcum: αιτιατ. ενικ. του ουσ. Orcus -i, αρσ. β : ο Πλούτωνα. Το ουσ δε σχηματίζει πληθ.
concussit: γ' ενικ. οριστ. παρακ. του ρήμ. concutio, -cussi, -cussum, -cutere 3*: συνταράζω
somno: αφαιρ. ενικ. του ουσ. somnus -i, αρσ. β': ύπνος
excitavit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. του ρήμ. excito, -avi, -atum, -āre 1: ξυπνάω, σηκώνω
servos: αιτιατ. πληθ. του ουσ. servus -i, αρσ. β': δούλος
inclamavit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. του ρήμ. inclamo, -avi, -atum, -āre 1: φωνάζω
homine: αφαιρ. ενικ. του ουσ. homo -inis, αρσ. (εδώ) γ : άνθρωπος
interrogavit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρημ. interrogo, -avi, -atum, -āre 1: ρωτώ
illi: ονομ. πληθ. γεν. αρσ. της δεικτ. αντωνυμ. ille, illa, illud: εκείνος -η -ο
neminem: αιτιατ. ενικ. γεν. αρσ. της ουσιαστ. αόριστης αντωνυμ. nemo, nemo, nihil:Βλ. Γραμμ.,47-48
viderant: γ' πληθ. οριστ. υπερσυντ. ενεργ. φων. του ρημ. video, vidi, visum, vidēre 2: βλέπω
eandemque (eandem + que): αιτιατ. ενικ. γε'ν. θηλ. της οριστ. αντωνυμ. idem, eadem, idem: ίδιος -α -ο.
Γραμματική ., σελ. 44 και σημείωση.
spēciem: αιτιατ. ενικ. του ουσ. species -ei, θηλ. ε': θέαμα, μορφή
somniavit: γ ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρημ. somnio, -avi, -atum, -āre 1: ονειρεύομαι
paucis: αφαιρ. πληθ. γε'ν. αρσ. του επιθ. paucus -a -um β' κλ.: λίγος
diebus: αφαιρ. πληθ. του ουσ. dies -ei, αρσ. ε : μέρα
res: ονομ. ενικ. του ουσ. res, rei, θηλ. ε : πράγμα.
ipsa: ονομ. ενικ. γεν. θηλ. της οριστ. αντωνυμ. ipse, ipsa, ipsum: ο ίδιος -α -ο
fidem: αιτιατ. ενικ. του ουσ. fides -ei, θηλ. ε : πίστη, αξιοπιστία
somnii: γεν. ενικ. του ουσ. somnium -ii (-i), ουδ. β': όνειρο

confirmavit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρημ. confirmo, -avi, -atum, -āre 1: επιβεβαιώνω
supplicio: αφαιρ. ενικ. του ουσ. supplicium -ii (-i), ουδ. β': τιμωρία, Supplicia -orum: λατρεία
capitis: γεν. ενικ. του ουσ. caput -itis, ουδ. γ : κεφάλι, θανατική ποινή
adfecit: γ ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρημ. adficio, -feci, -fectum, -ficere 3*: περιβάλλω

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

1. **Post bellum Actiacum Cassius Parmensis, -, Athenas confugit:** κύρια πρότα ση κρίσης
 confugit: ρήμ., Cassius: υποκ., Parmensis: παράθεση (έχει τη συντακτική θε'ση του vir, που απουσιάζει)
 στο Cassius, Athenas: αιτιατ. που δηλώνει κίνηση προς τόπο, post bellum: εμπρόθ. προσδ. που
 δηλώνει χρον. ακολουθία, Actiacum: επιθ. προσδ. στο bellum.
2. **qui in exercitu M. Antonii fuerat:** δευτερ. αναφορ. πρόταση, προσδιοριστική στο Cassius Parmensis.
 fuerat: ρήμ., qui: υποκ., in exercitu: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει κατάσταση, M. Antonii: γεν. κτητ.
 στο exercitu.
3. **Ibi vix animum sollicitum somno dederat:** κύρια πρόταση κρίσης
 dederat: ρήμ., Cassius (ενν.): υποκ., somno: έμμ. αντικ. στο dederat, animum: άμ. αντικ. στο dederat
 sollicitum: επιθ. προσδ. στο animum, ibi: επιρρ. προσδ. που δηλώνει τόπο, vix: επιρρ. προσδ. χρόνου.
4. **cum repente apparuit ei species horrenda:** δευτερ. χρον. πρόταση. Εισάγεται
 με τον αντίστροφο cum, εκφέρεται με οριστ. παρακειμ., συνοδεύεται από το επίρρ. repente (στην κύρια
 πρότ. υπάρχει οριστ. υπερσυντ. και συνοδεύεται από το επίρρ. vix. Αυτά μας βοηθούν να
 αναγνωρίσουμε το είδος της δευτερ. που ακολουθεί), γιατί δηλώνει το αιφνίδιο γεγονός. Ο
 αντίστροφος cum ονομάζεται έτσι, γιατί η κύρια πρόταση εκφράζει δευτερεύον νόημα, ενώ η
 χρον., αντίστροφα, εκφράζει το κύριο νόημα.
 apparuit: ρήμ., species: υποκ., ei: αντικ. στο apparuit, horrenda: επιθ. προσδ. στο species, repente:
 επιρρ. προσδ. τρόπου.
5. **Existimavit ad se venire hominem ingentis magnitudinis et facie squalidā, slimiem effigiei mortui:** κύρια πρόταση κρίσης
 existimavit: ρήμ., Cassius (ενν.): υποκ., venire: αντικ. στο existimavit, eid. απαρέμφ., hominem: υποκ.
 στο απαρέμφ. venire, ετεροπροσ., ad se: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει κατεύθυνση προς πρόσωπο,
 magnitudinis: γεν. της ιδιότητας (σε γεν., γιατί δηλώνει μόνιμη ιδιότητα), ingentis: επιθ. προσδ. στο
 magnitudinis, facie: αφαιρ. της ιδιότητας (σε αφαιρ., γιατί δηλώνει παροδική ιδιότητα), squalidā: επιθ.
 προσδ. στο facie, similem: παράθεση στο hominem (ή κατηγορ. προσδ.), effigiei: δοτ. αντικειμ. στο
 similem, mortui: γεν. αντικειμενική στο effigiei.
6. **Quem simul aspexit Cassius:** δευτερ. χρον. πρόταση
 aspexit: ρήμ., Cassius: υποκ., quem: αντικ. στο aspexit.
7. **timorem concepit:** κύρια πρόταση κρίσης
 concepit: ρήμ., Cassius (ενν.): υποκ., timorem: αντικ. στο concepit.
8. **nomenque eius audire cupivit:** κύρια πρόταση κρίσης
 cupivit: ρήμ., Cassius (ενν.): υποκ., audire: αντικ. στο cupivit, τελ. απαρέμφ., Cassius (ενν.): υποκ.
 απαρέμφ. audire, ταυτοπροσ., nomen: αντικ. απαρεμφ. audire, eius: γεν. κτητ.
9. **Respondit ille se esse Orcum:** κύρια πρόταση κρίσης
 respondit: ρήμ., ille: υποκ., esse: αντικ. στο respondit, eid. απαρεμφ., se: υποκ. απαρεμφ. esse,
 ταυτοπροσ. (έμμ. ή πλάγια αντανάκλαση), Orcum: κατηγορούμ. στο se.
10. **Tum terror Cassium concussit:** κύρια πρόταση κρίσης
 concussit: ρήμ., terror: υποκ., Cassium: αντικ. στο concussit, tum: επιρρ. προσδ. χρόνου.
11. **et e somno eum excitavit:** κύρια πρόταση κρίσης
 excitavit: ρήμ., terror (ενν.): υποκ., eum: αντικ. στο excitavit, e somno: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει
 μεταβολή κατάστασης, έξοδο από μία κατάσταση.
12. **Cassius servos inclamavit:** κύρια πρόταση κρίσης
 inclamavit: ρήμ., Cassius: υποκ., servos: αντικ. στο inclamavit.
13. **et de homine eos interrogavit:** κύρια πρόταση κρίσης

interrogavit: ρήμ., Cassius: υποκ., eos: αντικ. στο interrogavit, de homine: εμπρόθ. προσδ. αναφοράς.

14. illi neminem viderant: κύρια πρόταση κρίσης

viderant: ρήμ., illi: υποκ., neminem: αντικ. στο viderant.

15. Cassius iterum se somno dedit: κύρια πρόταση κρίσης

dedit: ρήμ. Cassius: υποκ., se: άμ. αντικ. στο dedit (άμ. ή ευθεία αντανάκλαση ή αυτοπάθεια), somno: εμμ. αντικ. στο dedit, iterum: επιρρ. προσδ. χρόνου.

16. eandemque speciem somniavit: κύρια πρόταση κρίσης

somniavit: ρήμ., Cassius (ενν.): υποκ., speciem: αντικ. στο somniavit, eandemque: επιθ. προσδ. στο speciem.

17. Paucis post diebus res ipsa fidem somnii confirmavit: κύρια πρόταση κρίσης

confirmavit: ρήμ., res: υποκ., ipsa: επιθ. προσδ. στο res, fidem: αντικ. στο confirmavit, somnii: γεν. υποκειμενική στο fidem, post: επιρρ. προσδ. χρόνου, diebus: αφαιρ. του μετρου ή της διαφοράς, γιατί το post έχει συγκριτική έννοια, paucis: επιθ. προσδ. στο diebus.

18. Nam Octavianus supplicio capitis eum adfecit: κύρια πρόταση κρίσης

adfecit: ρήμ., Octavianus: υποκ., eum: αντικ. στο adfecit, supplicio: αφαιρ. οργανική του μέσου capitis: γεν. της ποινής στο supplicio adfecit.

facies	dies	fides	caput
faciei	diei	fidei	capitis
faciei	diei	fidei	capiti
faciem	diem	fidem	caput
facies	dies	fides	caput
facie	die	fide	capite
facies	dies	-	capita
	dierum		capitum
	diebus		capitibus
facies	dies		capita
facies	dies		capita
	diebus		capitibus

homo	similis	ingens	magnitudo	eadem	species
hominis	similis	ingentis	magnitudinis	eiusdem	speciei
homini	simili	ingenti	magnitudini	eidem	speciei
hominem	similem	ingentem	magnitudinem	eandem	speciem
homo	similis	ingens	magnitudo		
homine	simili	ingenti	magnitudine	eadem	specie

homines	similes	ingentes	magnitudines	eaedem	species
hominum	similium	ingentium	magnitudinum		
hominibus	similibus	ingentibus	magnitudinibus		
homines	similes	ingentes	magnitudines	easdem	species
homines	similes	ingentes	magnitudines		
hominibus	similibus	ingentibus	magnitudinibus		

confugit	apparet	aspicit	inclamat	vident
confugiebat	apparebat	aspiciebat	inclamabat	videbant
confugiet	apparebit	aspiciet	inclamabit	videbunt
confugit	apparuit	aspexit	inclamavit	viderunt
confugerat	apparuerat	aspexerat	inclamaverat	viderant
confugerit	apparuerit	aspexerit	inclamaverit	viderint